



2024/1711

26.6.2024

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2024/1711

ze dne 13. června 2024,

kteřou se mění směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944, pokud jde o zlepšení uspořádání unijního trhu s elektřinou

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 194 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Od září 2021 lze na trzích s elektřinou pozorovat velmi vysoké ceny a jejich kolísání. Jak uvedla Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „ACER“) ve svém konečném posouzení uspořádání velkoobchodního trhu s elektřinou v EU z dubna 2022, jedná se především o důsledek vysoké ceny plynu, který se používá jako surovina při výrobě elektřiny.
- (2) Eskalace útočné války Ruska proti Ukrajině, která je smluvní stranou Smlouvy o Energetickém společenství ⁽⁴⁾, a související mezinárodní sankce vedly od února 2022 ke krizi v oblasti plynu, narušily globální trhy s energií, umocnily problém vysokých cen plynu a měly významný dopad na ceny elektřiny. Útočná válka Ruska proti Ukrajině rovněž způsobila nejistotu ohledně dodávek dalších komodit, jako je černé uhlí a ropa, které jsou využívány zařízeními pro výrobu elektřiny. Tato nejistota vedla k dalšímu podstatnému zvýšení volatility cen elektřiny. Omezená dostupnost několika jaderných reaktorů a nízký výkon hydroelektráren dále umocnily nárůst cen elektřiny.
- (3) V reakci na tuto situaci navrhla Komise ve svém sdělení „Řešení nárůstu cen energie: soubor opatření a podpor“ ze dne 13. října 2021 soubor opatření, která mohou Unie a její členské státy použít k řešení bezprostředního dopadu vysokých cen energií na zákazníky v domácnosti a podniky, včetně podpory příjmu, daňových úlev a opatření týkající se úspor a skladování energie a k posílení odolnosti vůči budoucím cenovým otřesům. Ve svém sdělení ze dne 8. března 2022 nazvaném „REPowerEU: společná evropská akce pro cenově dostupnější, bezpečnější a udržitelnější energii“ Komise nastínila řadu dalších opatření s cílem posílit uvedený soubor nástrojů a reagovat na rostoucí ceny energií. Dne 23. března 2022 Komise rovněž zavedla dočasný rámec státní podpory, který má umožnit určité subvence ke zmírnění dopadu vysokých cen energií.
- (4) Komise ve svém sdělení ze dne 18. května 2022 představila „Plán REPowerEU“, kterým zavedla další opatření zaměřená na úspory energie, diverzifikaci dodávek energie, vyšší cíl v oblasti energetické účinnosti a zrychlené zavádění energie z obnovitelných zdrojů s cílem snížit závislost Unie na ruských fosilních palivech, včetně návrhu zvýšit cíl Unie pro rok 2030 pro hrubou konečnou spotřebu energie z obnovitelných zdrojů na 45 %. Sdělení Komise ze dne 18. května 2022 nazvané „Krátkodobé intervence na trhu s energií a dlouhodobé zlepšení uspořádání trhu s elektřinou – postup“ kromě stanovení dodatečných krátkodobých opatření k řešení vysokých cen energií dále určilo potenciální oblasti pro zlepšení uspořádání trhu s elektřinou a představilo záměr posoudit tyto oblasti s ohledem na měnící se legislativní rámec.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 293, 18.8.2023, s. 112.

⁽²⁾ Úř. věst. C, C/2023/253, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/253/oj>.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 11. dubna 2024 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 21. května 2024.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 198, 22.7.2006, s. 18.

- (5) S cílem naléhavě řešit krizi v oblasti cen energií a bezpečnostní problémy a zabývat se nárůstem cen pro občany přijala Unie několik právních aktů, včetně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032⁽⁵⁾, které zavedlo přísný režim uskladňování zemního plynu, a nařízení Rady (EU) 2022/1369⁽⁶⁾, které stanovilo účinná opatření ke snížení poptávky po plynu a elektřině, nařízení Rady (EU) 2022/1854⁽⁷⁾, které zavedlo režimy pro omezení cen s cílem zabránit neočekávaným ziskům na trzích s plynem a elektřinou, a nařízení Rady (EU) 2022/2577⁽⁸⁾, které zavedlo opatření k urychlení povolovacích postupů pro zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů.
- (6) Dobře integrovaný trh s energií, který vychází z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999⁽⁹⁾, (EU) 2019/942⁽¹⁰⁾ a (EU) 2019/943⁽¹¹⁾ a ze směrnic Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001⁽¹²⁾, (EU) 2018/2002⁽¹³⁾ a (EU) 2019/944⁽¹⁴⁾, které jsou souhrnně označovány jako balíček opatření nazvaný Čistá energie pro všechny Evropany, který byl přijat v letech 2018 a 2019, by měl Unii umožnit těžit z hospodářských přínosů jednotného trhu s energií za všech okolností, zajistit bezpečnost dodávek energie a udržet proces dekarbonizace za účelem dosažení cíle Unie v oblasti klimatické neutrality. Bezpečnější, spolehlivější a efektivnější provoz energetických soustav a větší odolnost vůči krátkodobým cenovým otřesům jsou zajišťovány rovněž přeshraničním propojením.
- (7) Posílení vnitřního trhu s energií a dosažení cílů v oblasti klimatu a transformace energetiky vyžaduje výraznou modernizaci elektrizační sítě Unie, aby bylo možné pokrýt výrazné zvýšení výrobní kapacity obnovitelných zdrojů energie, jejichž výrobní objemy a vzorce toku elektřiny v celé Unii jsou proměnlivé v závislosti na počasí, a aby bylo možné pokrýt i novou poptávku, například pokud jde o elektrická vozidla a tepelná čerpadla. Pro řádné fungování vnitřního trhu s elektřinou, včetně bezpečnosti dodávek, má zásadní význam investice do sítí, a to v rámci hranic i napříč nimi. Tato investice je nezbytná pro integraci výroby energie z obnovitelných zdrojů a poptávky po ní, neboť místa výroby a poptávky jsou od sebe vzdálena více než v minulosti, a v konečném důsledku pro dosažení cílů Unie v oblasti klimatu a energetiky. Každá z reforem unijního trhu s elektřinou by proto měla přispívat k integrovanější evropské elektrizační síti s cílem zajistit, aby každý členský stát dosáhl úrovně propojení elektroenergetických soustav, která odpovídá cíli propojit do roku 2030 alespoň 15 % elektroenergetických soustav, jak je stanoveno v čl. 4 písm. d) bodě 1 nařízení (EU) 2018/1999, aby tato propojovací kapacita byla v co největší míře využívána pro přeshraniční obchod a aby byla vybudována nebo modernizována elektrizační síť Unie a její infrastruktura pro konektivitu, jako jsou projekty společného zájmu Unie zřízené podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869⁽¹⁵⁾. Všem občanům a podnikům Unie by měla být zajištěna odpovídající konektivita, neboť jim to může přinést významné příležitosti, pokud jde o účast na transformaci energetiky a digitální transformaci Unie. Zvláštní pozornost by měla být věnována nejvzdálenějším regionům uvedeným v článku 349 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), jež uznává jejich zvláštní omezení a jež ve vztahu k nim umožňuje přijetí zvláštních opatření.

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032 ze dne 29. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokud jde o uskladňování zemního plynu (Úř. věst. L 173, 30.6.2022, s. 17).

⁽⁶⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu (Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1).

⁽⁷⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1854 ze dne 6. října 2022 o intervenci v mimořádné situaci s cílem řešit vysoké ceny energie (Úř. věst. L 261 I, 7.10.2022, s. 1).

⁽⁸⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/2577 ze dne 22. prosince 2022, kterým se stanoví rámec pro urychlení zavádění energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 335, 29.12.2022, s. 36).

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU a 2013/30/EU, směrnice Rady 2009/119/ES a (EU) 2015/652 a zrušuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942 ze dne 5. června 2019, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 22).

⁽¹¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/943 ze dne 5. června 2019 o vnitřním trhu s elektřinou (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 54).

⁽¹²⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2001 ze dne 11. prosince 2018 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽¹³⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/2002 ze dne 11. prosince 2018, kterou se mění směrnice 2012/27/EU o energetické účinnosti (Úř. věst. L 328, 21.12.2018, s. 210).

⁽¹⁴⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁽¹⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/869 ze dne 30. května 2022, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě, mění nařízení (ES) č. 715/2009, (EU) 2019/942 a (EU) 2019/943 a směrnice 2009/73/ES a (EU) 2019/944 a zrušuje nařízení (EU) č. 347/2013 (Úř. věst. L 152, 3.6.2022, s. 45).

- (8) Stávající uspořádání trhu s elektřinou mimo jiné napomohlo vzniku nových a inovativních produktů, služeb a opatření na maloobchodních trzích s elektřinou, podpořilo energetickou účinnost a využívání energie z obnovitelných zdrojů a rozšířilo možnosti výběru s cílem pomoci spotřebitelům snížit jejich účty za energii, a to i prostřednictvím malých výrobních zařízení a nově vznikajících služeb pro zajištění odezvy strany poptávky. Klíčovým prvkem budoucích trhů s elektřinou a elektrizačních soustav v Unii je využití potenciálu digitalizace energetické soustavy, například prostřednictvím aktivní účasti spotřebitelů. Zároveň je třeba respektovat volbu spotřebitelů a umožnit jim využívat výhody nejrůznějších smluvních nabídek a chránit zákazníky v domácnosti před vysokými cenami v době energetické krize. Integrace energetické soustavy má spočívat v plánování a provozu energetické soustavy jako celku napříč různými nosiči energie, energetickými infrastrukturami a odvětvími spotřeby energie, a to vytvářením silnějších vazeb mezi nimi a ve vzájemné synergii a s podporou digitalizace s cílem poskytovat bezpečnou, cenově dostupnou, spolehlivou a udržitelnou energii.
- (9) V souvislosti s energetickou krizí současné uspořádání trhu s elektřinou odhalilo řadu nedostatků a nečekaných důsledků souvisejících s dopadem vysokých a kolísavých cen fosilních paliv na krátkodobé trhy s elektřinou, které vystavují domácnosti a podniky prudkému nárůstu cen, jenž se promítá do jejich účtů za elektřinu.
- (10) Rychlejší zavádění energie z obnovitelných zdrojů a čistých flexibilních technologií představuje neudržitelnější a nákladově nejefektivnější způsob strukturálního snížení poptávky po fosilních palivech pro výrobu elektřiny a umožňuje přímou spotřebu elektřiny prostřednictvím elektrifikace poptávky po energii a integrace energetické soustavy. Vzhledem k jejich nízkým provozním nákladům mohou obnovitelné zdroje pozitivně ovlivnit ceny elektřiny v celé Unii a snížit spotřebu fosilních paliv.
- (11) Změny uspořádání trhu s elektřinou by měly zajistit, aby z výhod plynoucích z rostoucího zavádění energie z obnovitelných zdrojů a transformace energetiky jako celku měli prospěch spotřebitelé, včetně těch nejzranitelnějších, a aby je v konečném důsledku ochránily před energetickými krizemi a zabránily tomu, aby se více zákazníků v domácnosti ocitlo v pasti energetické chudoby. Tyto změny by měly zmírnit dopad vysokých cen fosilních paliv, zejména cen plynu, na ceny elektřiny, a umožnit tak zákazníkům v domácnosti a podnikům v dlouhodobém horizontu využívat pro snížení celkových nákladů na energii výhod cenově dostupné a bezpečné energie z udržitelných obnovitelných a nízkouhlíkových zdrojů, jakož i energeticky účinných řešení, což může snížit potřebu rozšíření kapacity elektrizačních sítí a výrobní kapacity.
- (12) Cílem reformy uspořádání trhu s elektřinou je zajistit dostupné a konkurenční ceny elektřiny pro všechny spotřebitele. Tato reforma by proto měla být přínosem nejen pro zákazníky v domácnosti, ale i pro konkurenceschopnost průmyslových odvětví Unie, neboť usnadní investice do čistých technologií, které potřebují ke splnění svých plánů přechodu k nulovým emisím. Základem transformace energetiky v Unii musí být silná výroba využívající čisté technologie. Uvedené reformy podpoří cenově dostupnou elektrifikaci průmyslu a vedoucí postavení Unie v celosvětovém měřítku, pokud jde o výzkum a inovace v oblasti čistých technologií.
- (13) Při připojování nových výrobních a odběrných zařízení k síti, zejména zařízení na výrobu energie z obnovitelných zdrojů, často dochází k průtahům v postupech pro připojení k síti. Jedním z důvodů těchto průtahů je nedostatek dostupné kapacity sítě v místě zvoleném investorem, což pro připojení zařízení k soustavě vyžaduje bezpečné rozšíření nebo posílení sítě. Zavedení nového požadavku, aby provozovatelé elektrizačních soustav na úrovni přenosu i distribuce zveřejňovali a aktualizovali informace o kapacitě dostupné pro nová připojení ve svých oblastech provozu, by investorům usnadnilo přístup k informacím o dostupnosti kapacity sítě v rámci soustavy, a urychlilo tudíž rozhodování, což by pak urychlilo požadované zavádění energie z obnovitelných zdrojů. Provozovatelé distribučních soustav by tyto informace měli pravidelně, alespoň jednou za čtvrt roku, aktualizovat. Členské státy by měly mít možnost rozhodnout, že tento požadavek nebudou uplatňovat na elektroenergetické podniky, které slouží méně než 100 000 připojeným zákazníkům nebo obsluhují malé izolované soustavy, nicméně by měly tyto podniky vybízet, aby uživatelům soustavy tyto informace jednou ročně poskytovaly, a měly by za tímto účelem podporovat spolupráci mezi provozovateli distribučních soustav. Provozovatelé distribučních soustav by rovněž měli zveřejňovat kritéria používaná k určení dostupných kapacit sítě, jako jsou stávající kapacity poptávky a výrobní kapacity, předpoklady pro posuzování možností další integrace dalších uživatelů soustavy, příslušné informace o možném omezení dodávek energie a očekávaný nadcházející relevantní vývoj v rámci sítě.

- (14) Kromě toho by provozovatelé distribučních soustav měli uživatelům soustavy poskytovat jasné a transparentní informace o stavu a vyřizování jejich žádostí o připojení, aby se vyřešil problém dlouhého čekání na odpovědi týkající se žádostí o připojení k síti. Provozovatelé distribučních soustav by měli tyto informace poskytnout do tří měsíců ode dne podání žádosti a pravidelně, alespoň jednou za čtvrt roku, je aktualizovat.
- (15) V oblastech, kde mají elektrizační sítě omezenou nebo nulovou síťovou kapacitu, by uživatelé žádající o připojení k síti měli mít možnost uzavírat smlouvy o nepevném, flexibilním připojení. Smlouva o připojení by například mohla zohlednit skladování energie nebo omezit dobu, během které může elektrárna dodávat elektřinu do sítě, nebo kapacitu, kterou lze vyvézt, a umožnit její částečné připojení. Provozovatelé soustav by měli v těchto oblastech nabízet možnost uzavírat smlouvy o flexibilním připojení. Regulační orgán nebo jiný příslušný orgán, pokud jej členský stát stanovil, by měly vytvořit rámce pro provozovatele soustav, aby mohli taková flexibilní připojení zavést, a zajistit, aby byla upřednostňována posílení sítě, která poskytují strukturální řešení, aby byly smlouvy o připojení změněny na pevné, jakmile budou sítě připraveny, aby byla umožněna flexibilní připojení jako trvalé řešení pro oblasti, kde posílení sítě není účinné, a v míře, jak je to možné, informovat uživatele, kteří žádají o připojení k síti, o očekávaných úrovních omezení v rámci smlouvy o flexibilním připojení.
- (16) Během energetické krize byli spotřebitelé vystaveni extrémně kolísavým velkoobchodním cenám energie a měli omezené možnosti zapojit se do trhu s energií. V důsledku toho se mnoho zákazníků v domácnosti potýkalo s finančními obtížemi a nebyli schopni platit své účty. Nejvíce zasaženi byli zranitelní zákazníci a zákazníci trpící energetickou chudobou, nicméně problémům se nevyhnuli ani zákazníci v domácnosti se středními příjmy. Vysoké ceny energií mohou mít také negativní dopad na zdraví, dobré životní podmínky a celkovou kvalitu života spotřebitelů. Je proto důležité zlepšit práva a ochranu spotřebitelů, aby spotřebitelé mohli těžit z transformace energetiky, aby jejich účty za elektřinu nebyly závislé na krátkodobých pohybech cen na trzích s energií a aby bylo rozložení rizik mezi dodavateli a spotřebiteli vyvážené.
- (17) Spotřebitelé by měli mít přístup k široké škále nabídek, aby si mohli vybrat smlouvu, která odpovídá jejich potřebám. Dodavatelé však svou nabídku zúžili, smlouvy na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou jsou vzácné a výběr nabídek je omezený. Spotřebitelé by měli mít vždy možnost zvolit smlouvu o dodávkách elektřiny na dobu určitou za dostupnou pevnou cenu a dodavatelé by neměli mít možnost jednostranně měnit smluvní podmínky nebo smlouvu předčasně ukončit před tím, než uplyne sjednaná doba trvání. Nicméně smlouvy s dynamickým určováním ceny mají i nadále zásadní význam a stále větší pronikání obnovitelných zdrojů energie může spotřebitelům pomoci snížit jejich účty za energii. Členské státy by měly mít možnost osvobodit dodavatele s více než 200 000 konečnými zákazníky, kteří nabízejí pouze smlouvy s dynamickým určováním ceny, od povinnosti nabízet smlouvy na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou za předpokladu, že toto osvobození nebude mít negativní dopad na hospodářskou soutěž a zůstane zachován dostatečný výběr smluv na dodávky elektřiny za pevnou cenou na dobu určitou.
- (18) Pokud dodavatelé své portfolio elektřiny dostatečně nezajistí, změny velkoobchodních cen elektřiny je mohou finančně ohrozit a mohou vést k jejich selhání a k přenášení nákladů na spotřebitele a další uživatele sítě. Proto by dodavatelé, kteří nabízejí smlouvy na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou, měli být náležitě zajištěni. Vhodná zajišťovací strategie by měla zohledňovat přístup dodavatelů k jejich vlastní výrobě elektřiny a její kapitalizaci, jakož i jejich vystavení změnám velkoobchodních tržních cen, velikost dodavatele nebo strukturu trhu. Vhodné zajišťovací strategie lze zajistit za pomoci obecných pravidel, nad jejichž dodržováním je vykonáván dohled, aniž by byl prováděn zvláštní přezkum postojů nebo strategií jednotlivých dodavatelů. Nástroji využívanými k posouzení zajišťovacích strategií dodavatelů by mohly být zátěžové testy a povinnost dodavatelů podávat zprávy.
- (19) Spotřebitelé by měli mít možnost zvolit si dodavatele, který jim nabízí cenu a službu, které nejlépe vyhovují jejich potřebám. Pokrok v technologii měření a dílčího měření v kombinaci s informačními a komunikačními technologiemi znamená, že je technicky možné mít pro jednotlivé prostory více dodavatelů. Zákazníci by měli mít možnost zvolit si samostatného dodavatele, zejména pokud jde o elektřinu k napájení spotřebičů, jako jsou tepelná čerpadla nebo elektrická vozidla, které mají obzvláště vysokou spotřebu nebo které jsou rovněž schopny automaticky změnit spotřebu elektřiny v reakci na cenové signály. Za tímto účelem by mělo být zákazníkům umožněno mít ve svých odběrových místech pro jediné místo připojení více než jeden bod měření a účtování, což by umožnilo, aby elektřina pro různé spotřebiče byla měřena a dodávána samostatně. Body měření by měly být od sebe jasně odlišeny a měly by být v souladu s platnými technickými pravidly. Pravidla pro rozdělení souvisejících

nákladů by měly stanovit členské státy. Některé inteligentní měřicí systémy umí měřit přímo více než jeden bod měření, a umožňují tedy, aby zákazníci měli současně více než jednu smlouvu na dodávky elektřiny nebo smlouvu o sdílení energie. Dodavatelé by měli nést odpovědnost za odchylku pouze ve vztahu k bodům měření a účtování, do nichž dodávají. Kromě toho umožněním použití vyhrazených řešení pro účely měření, která jsou připojena ke spotřebičům s flexibilním a kontrolovatelným zatížením nebo jsou v nich zabudována, se koneční zákazníci mohou zapojit do dalších pobídkových režimů odezvy strany poptávky, které poskytují flexibilní služby na trhu s elektřinou a provozovatelům přenosových a distribučních soustav. Celkově by tato opatření měla být slučitelná se sdílením energie, a měla by přispět k většímu využívání odezvy strany poptávky a k posílení postavení spotřebitelů, což umožní zákazníkům získat větší kontrolu nad jejich spotřebou elektřiny a nad účty, a zároveň poskytnout elektrizační soustavě dodatečnou flexibilitu, aby bylo možné čelit výkyvům poptávky a nabídky.

- (20) Vzhledem k rostoucí složitosti nabídek energie a různým marketingovým praktikám je pro spotřebitele často obtížné plně pochopit důsledky nabídek dodavatelů nebo smlouvy, kterou podepisují. Zejména není často jasné, jak se stanovuje cena, podmínky pro obnovení smlouvy, důsledky vypovězení smlouvy nebo důvody pro změnu podmínek ze strany dodavatele. Proto by dodavatelé nebo účastníci trhu zapojení do agregace měli spotřebitelům poskytovat klíčové informace o nabídkách energie ve stručné a snadno srozumitelné podobě před uzavřením nebo prodloužením smlouvy.
- (21) S cílem zajistit kontinuitu dodávek pro spotřebitele, zejména v případech selhání dodavatele, by členské státy měly mít zavedený režim dodavatele poslední instance. Jmenovat dodavatele poslední instance by mělo být možné buď před selháním, nebo v okamžiku selhání dodavatele. Tento dodavatel poslední instance může být považován za poskytovatele univerzální služby. Dodavatelem poslední instance může být obchodní jednotka vertikálně integrovaného podniku, který též plní distribuční funkce, pokud splňuje požadavky ohledně oddělení vlastnictví stanovené ve směrnici (EU) 2019/944. Z toho však nevyplývá povinnost členských států zajistit dodávky za určitou pevně stanovenou minimální cenu. Pokud členský stát uloží dodavateli poslední instance povinnost dodávat elektřinu zákazníkovi, který neobdrží tržní nabídky, použijí se podmínky stanovené v článku 5 směrnice (EU) 2019/944 a tato povinnost může zahrnovat regulovanou cenu pouze v rozsahu, v jakém je tento zákazník oprávněn využívat regulovaných cen. Při posuzování toho, zda jsou nabídky poskytnuté zákazníkům mimo domácnosti tržní, by členské státy měly zohlednit individuální obchodní a technické okolnosti. Pokud členský stát jmenoval dodavatele poslední instance prostřednictvím spravedlivého, transparentního a nediskriminačního postupu již přede dnem 16. července 2024, není nutné, aby byl zahájen nový postup jmenování dodavatele poslední instance.
- (22) Sdílení energie může vytvořit odolnost vůči dopadům vysokých a kolísavých velkoobchodních tržních cen na účty spotřebitelů za energii, posiluje postavení širší skupiny spotřebitelů, kteří jinak nemají možnost stát se aktivním zákazníkem kvůli finančním nebo prostorovým omezením, jako jsou zranitelní zákazníci a zákazníci trpící energetickou chudobou, a vede k většímu využívání energie z obnovitelných zdrojů díky mobilizaci dodatečných soukromých kapitálových investic a diverzifikaci způsobů odměňování. Zapojením vhodných cenových signálů a zařízení pro ukládání energie může sdílení elektřiny přispět k vytvoření základu pro využití potenciálu flexibility menších spotřebitelů. Ustanovení o sdílení energie stanovená v této směrnici doplňují ustanovení týkající se samospotřeby stanovená v článku 21 směrnice (EU) 2018/2001 a článku 15 směrnice (EU) 2019/944, zejména pokud jde o kolektivní samospotřebu.
- (23) Aktivní zákazníci, kteří vlastní nebo si pronajímají zařízení pro ukládání nebo výrobu energie, by měli mít právo sdílet přebytečnou produkci za úplatu nebo bezplatně a podpořit další spotřebitele, aby se stali aktivními zákazníky, nebo sdílet energii z obnovitelných zdrojů vyrobenou nebo uloženou ve společně pronajatých nebo vlastněných zařízeních s kapacitou do 6 MW, a to buď přímo, nebo prostřednictvím organizátora, který je třetí stranou. V případě zákazníků účastnících se programů sdílení energie, kteří jsou větší než malé a střední podniky, by velikost instalované kapacity výrobního zařízení spojeného se systémem sdílení energie měla činit nejvýše 6 MW a sdílení energie by mělo probíhat v místní úrovni nebo omezené zeměpisné oblasti, kterou vymezí členské státy. Jakákoli platba za sdílení přebytečné produkce za úplatu může být vypořádána buď přímo mezi aktivními zákazníky, nebo automatizovaně prostřednictvím platformy pro přímé obchodování. Ujednání o sdílení energie jsou založena buď na soukromoprávní smlouvě mezi aktivními zákazníky, nebo jsou organizována prostřednictvím právnické osoby.

Právnícká osoba, která splňuje kritéria společenství pro obnovitelné zdroje vymezené v čl. 2 bodu 16 směrnice (EU) 2018/2001 nebo občanského energetického společenství vymezeného v čl. 2 bodu 11 směrnice (EU) 2019/944, by mohla se svými členy sdílet elektřinu vyrobenou ze zařízení, která plně vlastní. Rámec pro ochranu a posílení sdílení energie by měl věnovat zvláštní pozornost zranitelným zákazníkům a zákazníkům trpícím energetickou chudobou.

- (24) Sdílení energie uvádí do praxe kolektivní spotřebu elektřiny vyrobené z vlastních zdrojů nebo uložené elektřiny dodané do veřejné sítě několika společně jednajícími aktivními zákazníky. Členské státy by měly pro účely výpočtu energetické složky účtu za energii vystaveného dodavatelem zavést vhodnou IT infrastrukturu, která v určitém časovém rámci umožní porovnat celkovou naměřenou spotřebu zákazníka s energií vyrobenou z vlastních zdrojů nebo s uloženou energií z obnovitelných zdrojů, která se od celkové spotřeby odečte, čímž se zákazníkovi sníží účet. Výstup daných zařízení by měl být rozdělen mezi agregované profily zatížení spotřebitele na základě statických, proměnlivých nebo dynamických metod výpočtu, které mohou být předem definovány nebo dohodnuty aktivními zákazníky. Aktivní zákazníci, kteří se podílejí na sdílení energie, nesou finanční odpovědnost za odchylku, kterou způsobí, aniž je dotčena možnost, aby aktivní zákazníci svou odpovědnost za odchylku přenesli na jiné účastníky trhu. Veškerá práva a povinnosti spotřebitelů zavedené směrnicí (EU) 2019/944 se vztahují na konečné zákazníky zapojené do systémů sdílení energie. Domácnosti s instalovaným výkonem do 10,8 kW v případě jednotlivých domácností a do 50 kW v případě budov s více bytovými jednotkami by však neměli být povinni plnit povinnosti dodavatelů. Členské státy by měly mít možnost tyto prahové hodnoty upravit tak, aby odrážely vnitrostátní okolnosti, a to až do 30 kW u jednotlivých domácností a do 40 kW až 100 kW u budov s více bytovými jednotkami.
- (25) Malé solární soustavy s připojením do zásuvky by spolu s dalšími systémy a technologiemi mohly přispět k většímu využívání energie z obnovitelných zdrojů a k zapojení občanů do transformace energetiky. Členské státy by měly mít možnost podporovat zavádění těchto systémů, aby se snížila administrativní a technická zátěž. Regulační orgány by měly mít možnost stanovit sítové sazby za dodávky elektřiny pocházející z malých solárních soustav připojených do zásuvky nebo stanovit metodiku pro výpočet těchto sazeb. V závislosti na situaci v členském státě by mělo být možné, aby sazby byly velmi nízké nebo dokonce nulové a zároveň odrážely náklady, byly transparentní a nediskriminační.
- (26) Zranitelní zákazníci a zákazníci trpící energetickou chudobou by měli být odpovídajícím způsobem chráněni před odpojením elektřiny a rovněž by se neměli dostat do situace, která by je nutila odpojit se. Členské státy by tudíž měly zajistit, aby zranitelní zákazníci a zákazníci trpící energetickou chudobou byli plně chráněni před odpojením elektřiny, a to přijetím vhodných opatření, včetně zákazu odpojení nebo jiných rovnocenných opatření. Členské státy mají k dispozici řadu nástrojů a osvědčených postupů, které zahrnují mimo jiné celoroční nebo sezónní zákazy odpojení, předcházení zadlužení a udržitelná řešení, která zákazníkům v obtížné situaci pomáhají platit účty za energii. Úloha dodavatelů a všech příslušných vnitrostátních orgánů při určování vhodných krátkodobých i dlouhodobých opatření, která by měla být poskytnuta zranitelným zákazníkům a zákazníkům trpícím energetickou chudobou za účelem řízení jejich spotřeby energie a nákladů, je i nadále zásadní, a dodavatelé a příslušné vnitrostátní orgány by měly úzce spolupracovat s orgány sociálního zabezpečení.
- (27) Spotřebitelé mají právo využívat postupy pro podávání stížností, které spravují jejich dodavatelé, jakož i postupy pro mimosoudní řešení sporů, aby byla jejich práva účinně prosazována a nebyli znevýhodněni v případě neshod s dodavateli, zejména pokud jde o vyúčtování nebo částku, kterou mají platit. Pokud zákazníci tyto postupy využijí, dodavatelé by neměli ukončit smlouvy z důvodu skutečností, které jsou nadále sporné. Dodavatelé a zákazníci by měli i nadále požívat práva a plnit povinnosti ze svých smluv, zejména pokud jde o dodávky elektřiny a platby za tuto elektřinu, a postupy pro podávání stížností by se neměly sloužit ke zneužívání, které zákazníkům umožní neplnit jejich smluvní povinnosti, včetně placení účtů. Členské státy by měly mít možnost přijmout vhodná opatření, aby zabránily využívání těchto postupů pro podávání stížností nebo mimosoudního řešení sporů nevhodným způsobem.
- (28) Veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky elektřiny by v zásadě představovaly opatření narušující trh. Takové zásahy by proto měly být prováděny pouze ve vhodných případech a jako závazky veřejné služby a měly by podléhat zvláštním podmínkám. Podle této směrnice by regulované ceny, včetně cen pod úrovní nákladů, měly být přípustné vůči zranitelným zákazníkům a zákazníkům trpícím energetickou chudobou a jako přechodné opatření vůči zákazníkům v domácnostech a mikropodnikům, a to bez ohledu, zda za existence krize cen elektřiny či nikoliv. V době krize cen elektřiny, kdy velkoobchodní a maloobchodní ceny elektřiny výrazně vzrostou, by členské státy měly mít možnost dočasně rozšířit uplatňování regulovaných cen i na malé a střední podniky. Členským státům by mělo být výjimečně a dočasně umožněno stanovit regulované ceny pod úrovní nákladů pro zákazníky

v domácnostech i pro malé a střední podniky, pokud tím nedojde k narušení mezi dodavateli, a dodavatelům bude během krize cen elektřiny poskytnuta náhrada nákladů na dodávky pod úrovní nákladů. Je však potřeba zajistit, aby tato regulace cen byla cílená a nevytvářela pobídky ke zvýšení spotřeby. Takové výjimečné a dočasné rozšíření cenové regulace by tudíž mělo být omezeno na 80 % mediánu spotřeby domácností v případě zákazníků v domácnostech a na 70 % spotřeby v předchozím roce u malých a středních podniků. Rada by měla na základě návrhu Komise prostřednictvím prováděcího rozhodnutí vyhlásit regionální nebo celounijní krizi v oblasti cen elektřiny. Posouzení, zda taková krize cen elektřiny nastala, by mělo být založeno na srovnání s cenami v době běžného fungování trhu, a tudíž by z něj měl být vyloučen dopad předchozích krizí cen vyhlášených podle této směrnice. V takovém prováděcím rozhodnutí by rovněž mělo být upřesněno období, po které platí vyhlášení krize cen, během něhož se dočasné rozšíření regulace cen uplatňuje. Toto období by nemělo být delší než jeden rok. Pokud jsou podmínky pro vyhlášení krize cen elektřiny i nadále splněny, měla by mít Rada možnost dobu platnosti prováděcího rozhodnutí na návrh Komise prodloužit. Svěření prováděcích pravomocí je opodstatněné tím, že rozhodnutí, jímž se vyhlásí krize cen, a tedy rozšíří možnosti veřejných zásahů do stanovování cen dodávek elektřiny, má významné horizontální dopady na členské státy. Tyto dopady jsou významné z hlediska počtu zasažených zákazníků i z hlediska významu kategorií těchto zákazníků. Svěření prováděcích pravomocí Radě rovněž náležitě zohledňuje politickou povahu rozhodnutí o vyhlášení krize cen elektřiny, jež vyžaduje dosažení křehké rovnováhy mezi různými politickými hledisky, která jsou pro rozhodnutí členských států závazná. Svěření prováděcích pravomocí Radě rovněž zohledňuje zranitelnost zákazníků a zákazníků trpících energetickou chudobou by cenová regulace uplatňovaná členskými státy mohla pokrýt 100 % ceny v souladu s článkem 5 směrnice (EU) 2019/944. V každém případě by vyhlášení regionální nebo celounijní krize cen elektřiny mělo zajistit rovné podmínky ve všech členských státech, kterých se rozhodnutí týká, aby nedošlo k nepřiměřenému narušení vnitřního trhu.

- (29) Členské státy by měly mít možnost poskytovat v souladu s články 107 a 108 Smlouvy o fungování EU podporu na dodatečné náklady průmyslových zákazníků na elektřinu v dobách elektroenergetické krize a výjimečně výrazného zvýšení cen.
- (30) Vzhledem k tomu, že Estonsko, Litva a Lotyšsko dosud nejsou synchronizovány s unijní elektrizační soustavou, potýkají se při organizaci vyrovnávacích trhů a při tržním zadávání zakázek na podpůrné služby s velmi specifickými problémy. I když vývoj směrem k synchronizaci probíhá, jedním z rozhodujících předpokladů stabilního synchronního provozu soustavy je dostupnost dostatečných regulačních záloh pro regulaci frekvence. Avšak vzhledem k tomu, že jsou pobaltské státy, pokud jde o řízení frekvence, závislé na synchronně propojené oblasti zajišťované Ruskem, nebyly dosud s to vytvořit vlastní fungující vyrovnávací trh. Útočná válka Ruska proti Ukrajině podstatně zvýšila riziko v oblasti bezpečnosti dodávek, které s sebou neexistence vlastních vyrovnávacích trhů přináší. Pokud je to nezbytné k tomu, aby byla na přechodnou dobu zajištěna bezpečnost soustavy, měly by tudíž být Estonsko, Litva a Lotyšsko osvobozeny od požadavků některých ustanovení čl. 40 odst. 4 a čl. 54 odst. 2 směrnice (EU) 2019/944. Přechodná období pro Estonsko, Litvu a Lotyšsko by měla být po synchronizaci co nejdříve postupně ukončena a měla by být využita k vytvoření náležitých tržních nástrojů nabízejících krátkodobé regulační zálohy a další nezbytné podpůrné služby a měla by být omezena na dobu, která je pro daný proces nezbytně nutná.
- (31) Vzhledem k tomu, že kyperská přenosová soustava není připojena k přenosové soustavě žádného jiného členského státu, potýká se Kypr při organizaci vyrovnávacích trhů a při tržním zadávání zakázek na podpůrné služby s velmi specifickými problémy. Pokud je to nezbytné k tomu, aby byla zajištěna bezpečnost soustavy na přechodnou dobu, tj. do doby, než bude kyperská přenosová soustava připojena k přenosovým soustavám jiných členských států prostřednictvím propojovacích vedení, měl by být Kypr tudíž osvobozen od požadavků stanovených v čl. 40 odst. 4 a čl. 54 odst. 2 směrnice (EU) 2019/944.
- (32) Tato směrnice stanoví právní základ pro zpracování osobních údajů v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679⁽¹⁶⁾. Členské státy by měly zajistit, aby byly splněny všechny zásady a povinnosti v oblasti zpracování osobních údajů stanovené v nařízení (EU) 2016/679, včetně minimalizace údajů. Pokud lze cílů této směrnice dosáhnout bez zpracování osobních údajů, měli by správci údajů využívat anonymizované a agregované údaje.

⁽¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) (Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (33) V rozsahu, v jakém kterékoli z opatření stanovených touto směrnicí představuje státní podporu, není ustanoveními týkajícími se těchto opatření dotčeno použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování EU. Komise má pravomoc posoudit slučitelnost státní podpory s vnitřním trhem.
- (34) Směrnice (EU) 2018/2001 a (EU) 2019/944 by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny.
- (35) Jelikož cíle této směrnice, totiž zlepšit uspořádání integrovaného trhu s elektřinou, a zejména zamezit příliš vysokým cenám elektřiny, nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku tato směrnice nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Změna směrnice (EU) 2018/2001

V čl. 4 odst. 3 směrnice (EU) 2018/2001 se druhý pododstavec nahrazuje tímto:

„Za tímto účelem se podpora v rámci režimů přímé podpory cen poskytuje ve formě tržní prémie, která může být mimo jiné klouzavá nebo pevná.

Druhý pododstavec tohoto odstavce se nevztahuje na podporu elektřiny ze zdrojů uvedených v čl. 19d odst. 4 nařízení (EU) 2019/943, na kterou se vztahuje čl. 19d odst. 1 uvedeného nařízení.“

Článek 2

Změna směrnice (EU) 2019/944

Směrnice (EU) 2019/944 se mění takto:

1) Článek 2 se mění takto:

a) bod 8 se nahrazuje tímto:

„8) ‚aktivním zákazníkem‘ konečný zákazník nebo skupina společně jednajících konečných zákazníků, kteří spotřebovávají nebo ukládají elektřinu vyrobenou ve svých vlastních prostorách umístěných ve vymezených hranicích, nebo elektřinu vyrobenou z vlastních zdrojů nebo sdílenou elektřinu v jiných prostorách, nebo kteří prodávají elektřinu vyrobenou z vlastních zdrojů, či se účastní programů flexibility nebo energetické účinnosti, za předpokladu, že uvedené činnosti nepředstavují jejich hlavní obchodní nebo profesionální činnost;“;

b) vkládá se nový bod, který zní:

„10a) ‚sdílením energie‘ samospotřeba aktivními zákazníky energie z obnovitelných zdrojů:

a) buď vyrobené nebo ukládané společně v místě odběru, nebo mimo něj, prostřednictvím zařízení, které vlastní nebo pronajímají, ať už zcela, nebo zčásti, nebo

b) k níž na ně bylo za úplatu nebo bezplatně převedeno právo jiným aktivním zákazníkem;“;

c) vkládá se nový bod, který zní:

„15a) ‚smlouvou na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou‘ smlouva na dodávky elektřiny uzavřená mezi dodavatelem a konečným zákazníkem, která zaručuje, že smluvní podmínky, včetně ceny, zůstanou nezměněny po celou dobu trvání smlouvy s tím, že v rámci pevné ceny může být obsažen flexibilní prvek, například kolísání cen ve špičce a mimo špičku, přičemž změny výsledného vyúčtování mohou vyplývat pouze z prvků, které dodavatelé neurčují, jako jsou daně a poplatky;“;

d) vkládají se nové body, které znějí:

- „24a) ‚dodavatelem poslední instance‘ dodavatel, který je určen k převzetí dodávek elektřiny zákazníkům dodavatele, který ukončil činnost;
- 24b) ‚energetickou chudobou‘ energetická chudoba vymezená v čl. 2 bodu 52 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 (*);
- 24c) ‚smlouvou o flexibilním připojení‘ soubor dohodnutých podmínek pro připojení elektrické kapacity k síti, který zahrnuje podmínky pro omezení a kontrolu dodávek elektřiny do přenosové nebo distribuční soustavy, jakož i pro pozastavení dodávek;

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1791 ze dne 13. září 2023 o energetické účinnosti a o změně nařízení (EU) 2023/955 (Úř. věst. L 231, 20.9.2023, s. 1).“;

e) bod 31 se nahrazuje tímto:

„31) ‚energií z obnovitelných zdrojů‘ nebo ‚obnovitelnou energií‘ energie z obnovitelných zdrojů nebo obnovitelná energie vymezená v čl. 2 bodu 1 směrnice (EU) 2018/2001;“.

2) Článek 4 se nahrazuje tímto:

„Článek 4

Svobodný výběr dodavatele

Členské státy zajistí, aby všichni zákazníci mohli svobodně nakupovat elektřinu od dodavatele dle vlastního výběru. Členské státy zajistí, aby všichni zákazníci měli možnost uzavřít současně více než jednu smlouvu na dodávky elektřiny nebo smlouvu o sdílení energie a aby za tímto účelem mohli mít ve svých prostorech více než jeden bod měření a účtování v rámci jediného místa připojení. Je-li to technicky proveditelné, mohou být inteligentní měřicí systémy zavedené v souladu s článkem 19 použity k tomu, aby zákazníci mohli mít současně více než jednu smlouvu na dodávky elektřiny nebo více než jednu smlouvu o sdílení energie.“

3) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 6a

Smlouvy o flexibilním připojení

1. Regulační orgán nebo jiný příslušný orgán, pokud jej členský stát stanovil, vytvoří rámec, který provozovatelům přenosových soustav a provozovatelům distribučních soustav umožní uzavírat smlouvy o flexibilním připojení v oblastech, kde je kapacita sítě pro nová připojení omezená nebo není k dispozici, který se zveřejní v souladu s čl. 31 odst. 3 a čl. 50 odst. 4a prvním pododstavcem nařízení (EU) 2019/943. Tento rámec zajistí, aby:

- a) flexibilní připojení obecně nezpožďovalo posilování sítě v určených oblastech;
- b) byl na základě stanovených kritérií zajištěn přechod ze smluv o flexibilním připojení na smlouvy o pevném připojení, jakmile je síť dobudována, a
- c) v oblastech, kde regulační či jiný příslušný orgán, pokud jej členský stát stanovil, nepovažuje rozvoj sítě za neefektivnější řešení, byly v příslušných případech dovoleny smlouvy o flexibilním připojení coby trvalé řešení, a to i pro uskladňování energie.

2. Rámec uvedený v odstavci 1 může zajistit, aby smlouvy o flexibilním připojení uváděly přinejmenším:

- a) maximální pevnou dodávku do sítě a její pozastavení, jakož i dodatečnou flexibilní kapacitu dodávky nebo jejího pozastavení, kterou lze připojit a rozlišit podle časových bloků v průběhu roku;

- b) síťové poplatky platné pro pevné i flexibilní kapacity dodávek a jejich pozastavení;
- c) dohodnutou dobu trvání smlouvy o flexibilním připojení a očekávané datum pro poskytnutí připojení pro celou požadovanou pevnou kapacitu.

Uživatel soustavy, který se připojuje prostřednictvím flexibilního připojení k síti, musí instalovat systém řízení výkonu, který je certifikován autorizovaným certifikátorem.“

4) Článek 11 se mění takto:

- a) nadpis se nahrazuje tímto:

„Nárok na smlouvu na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou a na smlouvu s dynamickým určováním ceny za elektřinu;“

- b) odstavec 1 se nahrazuje tímto:

„1. Členské státy zajistí, aby vnitrostátní regulační rámec dodavatelům umožňoval nabízet smlouvy na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou a smlouvy s dynamickým určováním ceny elektřiny. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci, kteří mají nainstalován inteligentní elektroměr, mohli požádat o uzavření smlouvy s dynamickým určováním ceny elektřiny a aby všichni koneční zákazníci mohli požádat o uzavření smlouvy na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou s trváním nejméně jeden rok alespoň u jednoho dodavatele a u každého dodavatele, který má více než 200 000 konečných zákazníků.

Odchylně od prvního pododstavce mohou členské státy osvobodit dodavatele s více než 200 000 konečných zákazníků od povinnosti nabízet smlouvy na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou, pokud:

- a) tento dodavatel nabízí pouze smlouvy s dynamickým určováním ceny;
- b) výjimka nemá nepříznivý dopad na hospodářskou soutěž a
- c) k dispozici pro konečné zákazníky zůstává dostatečný výběr smluv na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou.

Členské státy zajistí, aby dodavatelé jednostranně neměnili podmínky smluv na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou a neukončovali je před uplynutím jejich doby trvání.“;

- c) vkládají se nové odstavce, které znějí:

„1a. Před uzavřením nebo prodloužením jakékoli smlouvy podle odstavce 1 tohoto článku obdrží koneční zákazníci stručný přehled základních smluvních podmínek v jasné a výstižné podobě. Tento přehled stanoví práva uvedená v čl. 10 odst. 3 a 4 a zahrnuje přinejmenším tyto informace:

- a) celkovou cenu a její vyčíslení;
- b) vysvětlení, zda je cena pevná, proměnlivá nebo dynamická;
- c) e-mailovou adresu dodavatele a informace o lince podpory spotřebitelů a
- d) případně informace o jednorázových platbách, obchodních akcích, doplňkových službách a slevách.

V tomto ohledu Komise poskytne pokyny.

1b. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci se smlouvami na dodávky elektřiny za pevnou cenu na dobu určitou nebyli vyloučeni, pokud se tak rozhodnou, z účasti na odevzvě strany poptávky a sdílení energie, jakož i z aktivního přispívání k dosažení potřeb flexibility vnitrostátní elektrizační soustavy.“;

d) odstavec 2 se nahrazuje tímto:

„2. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci byli dodavateli plně informováni o příležitostech, nákladech a rizicích jednotlivých typů smluv o dodávkách elektřiny a zajistí, aby dodavatelé byli povinni poskytovat konečným zákazníkům odpovídající informace, včetně toho, že je nutné si nechat nainstalovat vhodný elektroměr. Regulační orgány:

a) monitorují vývoj trhu a posuzují rizika, která mohou být s novými produkty a službami spojena, a řeší zneužívající praktiky;

b) přijmou odpovídající opatření, jsou-li zjištěny nepřípustné poplatky za ukončení smlouvy podle čl. 12 odst. 3.“

5) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 15a

Právo na sdílení energie

1. Členské státy zajistí, aby všechny domácnosti, malé a střední podniky, veřejné subjekty a pokud tak členský stát rozhodl, i jiné kategorie konečných zákazníků měly právo účastnit se nediskriminačním způsobem sdílení energie jako aktivní zákazníci v rámci téže nabídkové zóny nebo v omezenější zeměpisné oblasti, kterou určí členský stát.

2. Členské státy zajistí, aby aktivní zákazníci měli právo sdílet energii z obnovitelných zdrojů mezi sebou na základě soukromoprávních smluv nebo prostřednictvím právního subjektu. Účast na sdílení energie nesmí být primární obchodní nebo profesní činností aktivních zákazníků, kteří se podílejí na sdílení energie.

3. Aktivní zákazníci mohou určit třetí stranu jako organizátora sdílení energie za účelem:

a) informování o ujednáních o sdílení energie s dalšími příslušnými subjekty, jako jsou dodavatelé a provozovatelé soustav, včetně aspektů souvisejících s platnými sazbami, tarify, daněmi nebo poplatky;

b) poskytování podpory při řízení a vyrovnávání flexibilních odběrů za elektroměrem, distribuovaných zařízení pro výrobu a skladování energie z obnovitelných zdrojů, která jsou součástí příslušného ujednání o sdílení energie;

c) uzavírání smluv s aktivními zákazníky, kteří se účastní sdílení energie, a zasílání vyúčtování těmto zákazníkům;

d) instalace a provozu zařízení pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů nebo skladovacího zařízení, včetně měření a údržby.

Organizátor sdílení energie nebo jiná třetí strana může vlastnit nebo spravovat zařízení na skladování nebo výrobu energie z obnovitelných zdrojů o výkonu až 6 MW, aniž by byli považováni za aktivního zákazníka, vyjma případů, kdy se projektu sdílení energie účastní jako jeden z aktivních zákazníků. Organizátor sdílení energie poskytuje nediskriminační služby a za ceny, sazby a podmínky, které jsou transparentní. Pokud jde o první pododstavec písm. c) tohoto odstavce, použijí se články 10, 12 a 18. Členské státy stanoví regulační rámec pro uplatňování tohoto odstavce.

4. Členské státy zajistí, aby aktivní zákazníci, kteří se účastní sdílení energie:

a) měli nárok na odečtení sdílené elektřiny dodané do sítě od jejich celkové naměřené spotřeby v časovém intervalu, který není delší než interval zúčtování odchylek, aniž jsou dotčeny příslušné nediskriminační daně, poplatky a síťové poplatky odrážející náklady;

b) jako koneční zákazníci požívali všech práv a povinností spotřebitelů podle této směrnice;

c) nemuseli plnit povinnosti dodavatele, je-li obnovitelná energie sdílena mezi domácnostmi s instalovaným výkonem do 10,8 kW pro jednotlivé domácnosti a do 50 kW pro budovy s více bytovými jednotkami;

- d) měli přístup k nezávazným vzorovým smlouvám se spravedlivými a transparentními podmínkami smluv o sdílení energie;
- e) měli v případě konfliktu vyplývajícího ze smlouvy o sdílení energie přístup k mimosoudnímu řešení sporů s ostatními účastníky smlouvy o sdílení energie v souladu s článkem 26;
- f) nebyli vystaveni nespravedlivému a diskriminačnímu zacházení ze strany účastníků trhu nebo svých subjektů zúčtování;
- g) byli informováni o možnosti změn nabídkových zón v souladu s článkem 14 nařízení (EU) 2019/943 a o skutečnosti, že právo na sdílení obnovitelné energie je omezeno v souladu s odstavcem 1 tohoto článku;
- h) ujednání o sdílení energie oznámili příslušným provozovatelům soustav a účastníkům trhu, včetně příslušných dodavatelů, a to buď přímo, nebo prostřednictvím organizátora sdílení energie.

Členské státy mohou upravit prahové hodnoty uvedené v prvním pododstavci písm. c) v souladu s tímto:

- a) v případě jednotlivých domácností lze prahovou hodnotu zvýšit až na 30 kW;
- b) v případě budov s více bytovými jednotkami lze prahovou hodnotu zvýšit až na 100 kW nebo, v případě náležitě odůvodněných zvláštních okolností spočívajících v menší průměrné velikosti bytových domů, lze prahovou hodnotu snížit na nejméně 40 kW.

5. Jsou-li jiné kategorie konečných zákazníků účastnících se programů sdílení energie větší než střední podniky, použijí se tyto dodatečné podmínky:

- a) velikost instalované kapacity výrobního zařízení spojeného se systémem sdílení energie činí nejvýše 6 MW;
- b) ke sdílení energie dochází v místní nebo omezené zeměpisné oblasti vymezené dotčeným členským státem.

6. Členské státy zajistí, aby příslušní provozovatelé přenosových soustav nebo provozovatelé distribučních soustav nebo jiné určené subjekty:

- a) nejméně jednou měsíčně a v souladu s článkem 23 monitorovali, shromažďovali, ověřovali a sdělovali údaje o měření týkající se sdílení elektřiny s příslušnými konečnými zákazníky a účastníky trhu, a za tímto účelem zavedli vhodné systémy IT;
- b) poskytli relevantní kontaktní místo pro účely:
 - i) evidence ujednání o sdílení energie;
 - ii) zpřístupnění praktických informací pro sdílení energie;
 - iii) obdržení informací o příslušných měřicích bodech, změnách umístění a účasti a
 - iv) v příslušných případech jasné, transparentní a včasné validace metody výpočtu.

7. Členské státy přijmou vhodná a nediskriminační opatření, aby zajistily, že zranitelní zákazníci a zákazníci postižení energetickou chudobou budou mít přístup k systémům sdílení energie. Tato opatření mohou zahrnovat podpůrná finanční opatření nebo kvótu pro přidělování produkce.

8. Členské státy zajistí, aby projekty sdílení energie vlastněné veřejnými orgány zpřístupnily sdílenou elektřinu zranitelným zákazníkům a zákazníkům postiženým energetickou chudobou nebo občanům. Členské státy přitom vynaloží veškeré úsilí, aby prosadily, že množství této dostupné energie bude činit v průměru alespoň 10 % sdílené energie.

9. Členské státy mohou podporovat zavádění malých solárních soustav připojených do zásuvky s kapacitou do 800 W uvnitř budov a na nich.

10. Komise členským státům bez zvýšení administrativní zátěže poskytne pokyny s cílem usnadnit jim zavedení standardizovaného přístupu, pokud jde o sdílení energie, a zajistit rovné podmínky pro společenství pro obnovitelné zdroje a občanská energetická společenství.

11. Tímto článkem není dotčeno právo zákazníků zvolit si svého dodavatele v souladu s článkem 4 ani použitelná vnitrostátní pravidla pro povolování poskytovatelů.“

6) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 18a

Řízení rizik dodavatelů

1. Regulační orgány nebo, pokud členský stát pro tento účel určil jiný nezávislý příslušný orgán, tento určený příslušný orgán s přihlédnutím k velikosti dodavatele nebo strukturu trhu, a případně včetně zátěžovými testy, zajistí, aby dodavatelé:

a) měli zavedeny a uplatňovali vhodné zajišťovací strategie, které omezí riziko, které pro ekonomickou životaschopnost smluv jejich se zákazníky představují změny velkoobchodních dodávek elektřiny, a to při zachování likvidity a cenových signálů z krátkodobých trhů;

b) přijali veškerá přiměřená opatření, aby omezili riziko selhání dodávek.

2. Zajišťovací strategie dodavatelů mohou zahrnovat použití smluv o nákupu elektřiny vymezených v čl. 2 bodu 77 nařízení (EU) 2019/943 nebo jiné vhodné nástroje, například forwardové smlouvy. Pokud existují dostatečně rozvinuté trhy pro smlouvy o nákupu elektřiny, které umožňují účinnou hospodářskou soutěž, mohou členské státy s výhradou dodržování práva Unie v oblasti hospodářské soutěže požadovat, aby část rizikové expozice dodavatelů vůči změnám velkoobchodních cen elektřiny odpovídající době jejich expozice na straně spotřebitele byla kryta pomocí smluv o nákupu elektřiny pro elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie.

3. Členské státy budou usilovat o zajištění dostupnosti zajišťovacích produktů pro občanská energetická společenství a společenství pro obnovitelné zdroje a za tímto účelem vytvoří podpůrné podmínky.“

7) V článku 27 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Členské státy zajistí, aby všichni zákazníci v domácnostech, a pokud to členské státy uznají za vhodné, i malé podniky, mohli využívat univerzální služby, což znamená mít na jejich území právo na dodávky elektřiny ve stanovené kvalitě za konkurenční, jednoduše a jasně srovnatelné, transparentní a nediskriminační ceny. Aby zajistily poskytování univerzální služby, uloží členské státy provozovatelům distribučních soustav povinnost připojit zákazníky do sítě za podmínek a při dodržení sazeb stanovených postupem podle čl. 59 odst. 7. Tato směrnice nebrání členským státům, aby posilovaly tržní postavení zákazníků v domácnostech a malých a středních zákazníků mimo domácnosti podporou možnosti dobrovolného sdružování se pro zastupování této kategorie zákazníků.“

8) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 27a

Dodavatel poslední instance

1. Pokud členské státy dosud nezavedly režim týkající se dodavatelů poslední instance, zavedou takový režim, aby zajistily kontinuitu dodávek alespoň pro zákazníky v domácnostech. Dodavatelé poslední instance jsou určeni spravedlivým, transparentním a nediskriminačním postupem.

2. Koneční zákazníci, kteří jsou převedeni pod dodavatele poslední instance, i nadále požívají jako zákazníci všech svých práv, jak je stanoveno v této směrnici.

3. Členské státy zajistí, aby dodavatelé poslední instance neprodleně informovali převedené zákazníky o svých obchodních podmínkách a aby těmto zákazníkům zajistili plynulou kontinuitu služeb po dobu nutnou k nalezení nového dodavatele, která trvá nejméně šest měsíců.

4. Členské státy zajistí, aby koneční zákazníci byli informováni a motivováni k přechodu na tržní nabídku.

5. Členské státy mohou požadovat, aby dodavatel poslední instance dodával elektřinu zákazníkům v domácnostech a malým a středním podnikům, které neobdrží tržní nabídky. V takových případech se použijí podmínky stanovené v článku 5.“

9) vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 28a

Ochrana před odpojením

1. Členské státy zajistí, aby zranitelní zákazníci a zákazníci postižení energetickou chudobou byli plně chráněni před odpojením elektřiny, a to přijetím vhodných opatření, včetně zákazu odpojení nebo jiných rovnocenných opatření. Členské státy poskytují tuto ochranu jako součást své politiky ve vztahu k zranitelným zákazníkům podle čl. 28 odst. 1, aniž jsou dotčena opatření stanovená v čl. 10 odst. 11.

Při oznámení Komisi o opatřeních přijatých k provedení této směrnice ve vnitrostátním právu členské státy objasní vztah mezi prvním pododstavcem a odpovídajícími částmi vnitrostátních prováděcích nástrojů.

2. Členské státy zajistí, aby dodavatelé neukončovali smlouvy a neodpojovali zákazníky z důvodů, na jejichž základě jejich zákazníci podali stížnost v souladu s čl. 10 odst. 9, nebo na které se vztahuje mechanismus mimosoudního urovnání sporů v souladu s článkem 26. Touto stížností nebo použitím takového mechanismu nejsou dotčena smluvní práva a povinnosti stran. Členské státy mohou přijmout vhodná opatření, aby zabránily zneužití těchto řízení.

3. Členské státy přijmou vhodná opatření uvedená v odstavci 1, která zákazníkům umožní vyvarovat se odpojení a mohou zahrnovat:

a) podporu dobrovolných kodexů pro dodavatele a zákazníky týkajících se prevence a řešení případů zákazníků v prodlení; tato ujednání se mohou týkat podpory pro zákazníky při řízení jejich spotřeby energie a nákladů, včetně upozorňování na neobvykle vysoké nárůsty spotřeby energie nebo spotřeby v zimních a letních obdobích, nabízení vhodných flexibilních platebních plánů, opatření v oblasti dluhového poradenství, vlastních odečtů elektroměrů a lepší komunikace se zákazníky a podpůrnými subjekty;

b) podporu vzdělávání a zvyšování povědomí zákazníků o jejich právech ve vztahu k řízení dluhu;

c) přístup k finančním prostředkům, poukázkám nebo dotacím na podporu úhrady účtů;

d) podporu a usnadnění odečtů elektroměrů každé tři měsíce, nebo případně za kratší zúčtovací období, pokud byl zaveden systém pravidelných vlastních odečtů konečným zákazníkem za účelem splnění povinností stanovených v příloze I bodě 2 písm. a) a b), pokud jde o četnost vyúčtování a poskytování informací o vyúčtování.“

10) V článku 31 se odstavce 2 a 3 nahrazují tímto:

„2. Provozovatel distribuční soustavy nesmí v žádném případě diskriminačním způsobem rozlišovat mezi uživateli soustavy nebo kategoriemi uživatelů soustavy, včetně společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství, zejména pokud jde o zvýhodňování přidružených podniků.

3. Provozovatelé distribučních soustav poskytují uživatelům soustav informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě a její účinné využití. Provozovatelé distribučních soustav zejména transparentním způsobem zveřejňují jasné informace o kapacitě dostupné pro nová připojení ve své oblasti provozu, a to s vysokou prostorovou podrobností při zohlednění veřejné bezpečnosti a důvěrnosti údajů, včetně kapacity, která je kryta žádostmi o připojení, a možností flexibilního připojení v přetížených oblastech. Zveřejnění zahrnuje informace o kritériích pro výpočet dostupné kapacity pro nová připojení. Provozovatelé distribučních soustav tyto informace pravidelně, alespoň čtvrtletně, aktualizují.

Provozovatelé distribučních soustav poskytují uživatelům soustavy transparentním způsobem jasné informace o stavu a vyřizování jejich žádostí o připojení. Tyto informace poskytnou do tří měsíců od podání žádosti. Není-li požadované připojení poskytnuto ani trvale zamítnuto, provozovatelé distribučních soustav tyto informace pravidelně, alespoň čtvrtletně, aktualizují.

3a. Provozovatelé distribučních soustav poskytnou uživatelům soustav možnost požádat o připojení k síti a možnost předložit příslušné dokumenty výhradně v digitální podobě.

3b. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat odstavec 3 na integrované elektroenergetické podniky, které obsluhují méně než 100 000 připojených zákazníků nebo malé izolované soustavy. Členské státy mohou uplatnit nižší prahovou hodnotu než 100 000 připojených zákazníků.

Členské státy vybízí integrované elektroenergetické podniky, které poskytují služby méně než 100 000 připojeným zákazníkům, aby uživatelům soustavy jednou ročně poskytovaly informace uvedené v odstavci 3, a za tímto účelem podporují spolupráci mezi provozovateli distribučních soustav.“

11) V článku 33 se odstavec 1 nahrazuje tímto:

„1. Aniž je dotčena směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU (*), členské státy stanoví nezbytný regulační rámec, aby usnadnily připojení veřejně přístupných a soukromých dobíjecích stanic prostřednictvím inteligentních dobíjecích funkcí a funkcí obousměrného dobíjení v souladu s článkem 20a směrnice (EU) 2018/2001 k distribučním soustavám. Členské státy zajistí, aby provozovatelé distribučních soustav na nediskriminačním základě spolupracovali se všemi podniky, které vlastní, vyvíjí, provozují nebo spravují dobíjecí stanice pro elektrická vozidla, též pokud jde o připojení k síti.

(*) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/94/EU ze dne 22. října 2014 o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva (Úř. věst. L 307, 28.10.2014, s. 1).“

12) Článek 59 se mění takto:

a) odstavec 1 se mění takto:

i) písmeno c) se nahrazuje tímto:

„c) v úzké spolupráci s ostatními regulačními orgány zajistit, aby jednotná platforma pro přidělování zřízená v souladu s nařízením Komise (EU) 2016/1719 (*), síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO plnily své povinnosti vyplývající z této směrnice, z nařízení (EU) 2019/943, z kodexů sítí a rámcových pokynů přijatých podle článků 59, 60 a 61 nařízení (EU) 2019/943 a z dalších příslušných právních předpisů Unie, včetně těch, které se týkají přeshraničních otázek, a z rozhodnutí ACER, a společně zjišťovat případy, kdy jednotná platforma pro přidělování, síť ENTSO pro elektřinu a subjekt EU DSO neplní své povinnosti; pokud regulační orgány nejsou schopny dosáhnout dohody do čtyř měsíců od zahájení konzultací vedených za účelem společného zjištění nesouladu, postoupí se záležitost v souladu s čl. 6 odst. 10 nařízení (EU) 2019/942 agentuře ACER k rozhodnutí;

(*) Nařízení Komise (EU) 2016/1719 ze dne 26. září 2016, kterým se stanoví rámcový pokyn pro přidělování kapacity na dlouhodobém trhu (Úř. věst. L 259, 27.9.2016, s. 42).“;

ii) písmeno z) se nahrazuje tímto:

„z) sledovat, jak jsou odstraňovány neodůvodněné překážky a nedůvodná omezení týkající se vývoje, spotřeby elektřiny vyrobené z vlastních zdrojů, sdílení energie, společenství pro obnovitelné zdroje a občanských energetických společenství, mimo jiné v souvislosti s překážkami a omezeními bránícími připojení flexibilní distribuované výroby energie v přiměřené lhůtě v souladu s čl. 58 písm. d).“;

b) odstavec 4 se nahrazuje tímto:

„4. Regulační orgán působící v členském státě, v němž má sídlo jednotná platforma pro přidělování, síť ENTSO pro elektřinu nebo subjekt EU DSO, má pravomoc těmto subjektům ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce, pokud neplní své povinnosti vyplývající z této směrnice, z nařízení (EU) 2019/943 nebo z jakýchkoli relevantních právně závazných rozhodnutí regulačního orgánu nebo ACER, nebo navrhnout, aby takové sankce uložil příslušný soud.“

13) V článku 66 se doplňují nové odstavce, které znějí:

„6. Odchylně od čl. 40 odst. 4 mohou provozovatelé přenosových soustav v Estonsku, Litvě a Lotyšsku využívat služby výkonové rovnováhy poskytované domácími poskytovateli v oblasti ukládání elektřiny, podniky přidruženými k provozovatelům přenosových soustav a dalšími zařízeními ve vlastnictví provozovatelů přenosových soustav.

Odchylně od čl. 54 odst. 2 mohou Estonsko, Litva a Lotyšsko povolit svým provozovatelům přenosových soustav a podnikům přidruženým k provozovatelům přenosových soustav, aby vlastnili, vyvíjeli, spravovali a provozovali zařízení pro ukládání elektřiny bez otevřeného, transparentního a nediskriminačního nabídkového řízení, a mohou povolit, aby tato zařízení pro ukládání elektřiny nakupovala nebo prodávala elektřinu na vyrovnávacích trzích.

Odchyly uvedené v prvním a druhém pododstavci se uplatní po dobu až tří let od vstupu Estonska, Litvy a Lotyšska do synchronně propojené oblasti kontinentální Evropa. Je-li to nezbytné pro zachování bezpečnosti dodávek, může Komise počáteční tříleté období prodloužit, a to nejvýše o pět let.

7. Odchylně od čl. 40 odst. 4 a čl. 54 odst. 2 může Kypr povolit svému provozovateli přenosové soustavy, aby vlastnil, vyvíjel, spravoval a provozoval zařízení pro ukládání elektřiny bez otevřeného, transparentního a nediskriminačního nabídkového řízení.

Odchylně od prvního pododstavce se uplatní do doby, než bude přenosová soustava Kypru spojena s přenosovými soustavami jiných členských států prostřednictvím propojení.“

14) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 66a

Přístup k cenově dostupné energii během krize cen elektřiny

1. Rada může na návrh Komise prováděcím rozhodnutím vyhlásit regionální nebo celounijní krizi cen elektřiny, jsou-li splněny tyto podmínky:

a) velmi vysoké průměrné ceny na velkoobchodních trzích s elektřinou dosahující nejméně dvouapůlnásobku průměrné ceny za předchozích pět let, a nejméně 180 EUR/MWh a neočekává se, že by v příštích nejméně šesti měsících klesly, přičemž při výpočtu průměrné ceny za předchozích pět let se nebere v potaz období, kdy byla vyhlášena regionální nebo celounijní krize cen elektřiny;

b) maloobchodní ceny elektřiny prudce narůstají v rozmezí 70 % a očekává se, že v příštích nejméně třech měsících bude tento nárůst pokračovat.

2. V prováděcím rozhodnutí uvedeném v odstavci 1 se upřesní doba jeho platnosti, která může činit až jeden rok. Uvedená doba platnosti může být postupem stanoveným v odstavci 8 prodloužena na po sobě jdoucí období v délce až jednoho roku.

3. Vyhlášení regionální nebo celounijní krize cen elektřiny podle odstavce 1 zajistí spravedlivou hospodářskou soutěž a obchodování ve všech členských státech, na které se prováděcí rozhodnutí vztahuje, aby nedošlo k nepřiměřenému narušení vnitřního trhu.

4. Pokud jsou splněny podmínky stanovené v odstavci 1, předloží Komise návrh na vyhlášení regionální nebo celounijní krize v oblasti cen elektřiny, který zahrnuje navrhovanou dobu platnosti prováděcího rozhodnutí.

5. Rada může kvalifikovanou většinou návrh Komise předložený podle odstavce 4 nebo 8 změnit.

6. Pokud Rada přijala prováděcí rozhodnutí podle odstavce 1, mohou členské státy po dobu platnosti tohoto rozhodnutí uplatňovat dočasné cílené veřejné zásahy do stanovování cen za dodávky elektřiny malým a středním podnikům. Tyto veřejné zásahy musí:

- a) být omezeny na nejvýše 70 % spotřeby příjemce ve stejném období předchozího roku a zachovat pobídku ke snížení poptávky;
- b) splňovat podmínky stanovené v čl. 5 odst. 4 a 7;
- c) v příslušných případech splňovat podmínky stanovené v odstavci 7 tohoto článku;
- d) být navrženy tak, aby minimalizovaly případnou nežádoucí roztržitost vnitřního trhu.

7. Pokud Rada přijala prováděcí rozhodnutí podle odstavce 1 tohoto článku, mohou členské státy odchylně od čl. 5 odst. 7 písm. c) po dobu platnosti uvedeného rozhodnutí při uplatňování cílených veřejných zásahů do stanovování cen za dodávky elektřiny podle čl. 5 odst. 6 nebo podle odstavce 6 tohoto článku výjimečně a dočasně stanovit cenu za dodávku elektřiny, která je nižší než náklady, jsou-li splněny tyto podmínky:

- a) cena stanovená pro zákazníky v domácnosti se vztahuje pouze na nejvýše 80 % mediánu spotřeby domácností a zachovává pobídku ke snížení poptávky;
- b) nedochází k diskriminaci mezi dodavateli;
- c) dodavatelům je transparentním a nediskriminačním způsobem poskytována kompenzace za dodávky pod úrovní nákladů;
- d) všichni dodavatelé jsou oprávněni předkládat nabídku ceny za dodávky elektřiny, která je nižší než náklady, na stejném základě;
- e) navrhovaná opatření nenarušují vnitřní trh s elektřinou.

8. V přiměřené lhůtě před uplynutím doby platnosti stanovené podle odstavce 2 Komise posoudí, zda jsou podmínky uvedené v odstavci 1 i nadále splněny. Pokud se Komise domnívá, že podmínky uvedené v odstavci 1 jsou i nadále splněny, předloží Radě návrh na prodloužení doby platnosti prováděcího rozhodnutí přijatého podle odstavce 1. Pokud se Rada rozhodne dobu platnosti prodloužit, použijí se během této prodloužené doby platnosti odstavce 6 a 7.

Komise průběžně posuzuje a monitoruje dopad jakýchkoliv opatření přijatých podle tohoto článku a výsledky těchto posouzení pravidelně zveřejňuje.“

15) V článku 69 se odstavec 2 nahrazuje tímto:

„2. Komise do 31. prosince 2025 přezkoumá provádění této směrnice a podá zprávu Evropskému parlamentu a Radě. Komise v příslušných případech předloží spolu se zprávou, nebo po jejím předložení, legislativní návrh.

Přezkum Komise zejména posoudí kvalitu služeb nabízených konečným zákazníkům a to, zda zákazníci, zejména ti zranitelní a postižení energetickou chudobou, požívají přiměřené ochrany podle této směrnice.“

Článek 3

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 17. ledna 2025.

Odchylně od prvního pododstavce tohoto odstavce uvedou členské státy v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s čl. 2 body 2 a 5 do 17. července 2026.

Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 4

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 5

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 13. června 2024.

Za Evropský parlament

předsedkyně

R. METSOLA

Za Radu

předsedkyně

H. LAHBIB
